

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Πρακτικές δραστηριότητες και μέθοδοι εκπαίδευσης

This project was funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund. Responsibility for the information and views set out in this publication lies entirely with the authors.

Δημοσιεύθηκε ως μέρος του Έργου VAI – Volunteering Among Immigrants, Πακέτο Εργασίας 2, Παραδοτέο Νο. 2.3. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: www.vai-project.eu/outputs

This project was funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund.

Η ευθύνη των πληροφοριών και των απόψεων που εμπεριέχονται στην παρούσα έκδοση βαρύνουν μόνο τους συγγραφείς της.

 four elements Οργανισμός δημιουργίας: Four Elements

Σε στενή συνεργασία με τους: Hellenic Red Cross, Cidis Onlus, Gottfried Wilhelm Leibniz Universität Hannover και Verein Multikulturell.

Cidis Onlus

For more information: www.vai-project.eu

© European Union 2019 | This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Πρακτικές δραστηριότητες και μέθοδοι εκπαίδευσης

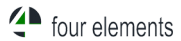
This project was funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund. Responsibility for the information and views set out in this publication lies entirely with the authors.

Το έργο «Ο εθελοντισμός στους μετανάστες» (VAI = Volunteering Among Immigrants) ξεκινά από την παρατήρηση ότι ο εθελοντισμός των μεταναστών μπορεί να αποτελέσει τόσο μέσο όσο και δείκτη κοινωνικής ένταξης. Πολλά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη αναγνωρίσει τις προοπτικές του εθελοντισμού ως μέσο ενσωμάτωσης, και έχουν επιχειρήσει να εισάγουν μέτρα για την προώθηση του εθελοντισμού στους μετανάστες. Η μετανάστευση, η κοινωνική ένταξη και ο εθελοντισμός αποτελούν ωστόσο αντικείμενα έντονου δημόσιου και πολιτικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το έργο VAI στοχεύει στην προώθηση νέων διευθετήσεων για τον εθελοντισμό μεταξύ των μεταναστών, μέσα από διαπραγματεύσεις για την άρση των εμποδίων και την αξιοποίηση παραγόντων που διευκολύνουν την κοινωνική ένταξη. Στοχεύει επίσης στην ενίσχυση δικτύων και την ανταλλαγή γνώσεων στο πεδίο του εθελοντισμού των μεταναστών, ειδικά σε διακρατικό ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το παρόν έγγραφο παράχθηκε αρχικά ως Παραδοτέο 2.3b του 2ου Πακέτου Εργασίας «**Ανάπτυξη Ικανοτήτων στις Κοινότητες Υποδοχής**». Η βασική επιδίωξη της εν λόγω δραστηριότητας είναι η ενδυνάμωση της συμμετοχής των μεταναστών σε εθελοντικές ομάδες. Στη συγκεκριμένη φάση υλοποίησης του Έργου, δημιουργούνται ένα Εγχειρίδιο Προσανατολισμού για Εθελοντές, ένας Οδηγός για Μετανάστες-Εθελοντές και ένας Οδηγός για την Εκπαίδευση Μεταναστών-Εθελοντών.

Συμμετέχοντες :

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	4
Εισαγωγή	5
Μέρος 1: Πριν την Εκπαίδευση	7
Εργαλεία αξιολόγησης αναγκών	8
Διαρρύθμιση της τάξης και κανόνες	12
Διαχείριση της πολυπολιτισμικής τάξης-το εμπόδιο της γλώσσας	15
Μέρος 2: Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης	17
Ερωτήσεις γνωριμίας	18
Εκπαιδευτικοί μέθοδοι και εργαλεία	21
Μάθημα Εισαγωγής	27
Μέρος 3: Μετά την εκπαίδευση	29
Σχεδιάζοντας το πλάνο αξιολόγησης	30
Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαίδευσης	32
Αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευτή	32
Αξιολόγηση του εκπαιδευτή	33
Συμπεράσματα	35
Βιβλιογραφία	36
Παράρτημα 1 Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαίδευσης	37
Παράρτημα 2 Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαιδευτή	40

Εισαγωγή

Η παρούσα εργαλειοθήκη δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου VAI με σκοπό να συμπληρώσει τον Οδηγό για την Εκπαίδευση Μεταναστών. Ο οδηγός και η εργαλειοθήκη δημιουργήθηκαν ώστε να διαβάζονται παράλληλα και να καλύπτουν θέματα ενδιαφέροντος σχετικά με την εκπαίδευση των μεταναστών-εθελοντών για την περίοδο πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εκπαίδευση. Η Εργαλειοθήκη για την Εκπαίδευση Εθελοντών βασίζεται στα θέματα που συζητήθηκαν στον Οδηγό και προσφέρει μια ποικιλία εργαλείων τα οποία θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε όταν σχεδιάζετε και πραγματοποιείτε εκπαίδευση βασισμένη στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Οι πρακτικές ασκήσεις και οι μέθοδοι που προτείνονται σε αυτή την εργαλειοθήκη, θα κάνουν την εκπαίδευση των μεταναστών πιο αποτελεσματική και θα αυξήσουν τη θέληση των εθελοντών και την αποτελεσματικότητα με την οποία επιτελούν το έργο τους. Καθώς ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πάντα σχεδιάζεται με γνώμονα τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων, οι προτεινόμενες πηγές και ασκήσεις στοχεύουν στους εκπαιδευτές εθελοντών όπως επίσης και στο βοηθητικό προσωπικό και τους διευθυντές, τους αρχηγούς ομάδων και

τους εθελοντές συντονιστές εθελοντών. Οποιοσδήποτε σχεδιάζει και διδάσκει σε προγράμματα εκπαίδευσης μεταναστών-εθελοντών, μπορεί να μελετήσει αυτά τα εργαλεία και να τα χρησιμοποιήσει ως πηγή έμπνευσης, προσαρμόζοντάς τα στις ανάγκες της τάξης του.

Η εργαλειοθήκη συμπληρώνει το θεωρητικό πλαίσιο που προσφέρει ο οδηγός και στοχεύει στο να δώσει πρακτικά παραδείγματα και δραστηριότητες για να αναπτύξει περαιτέρω και να υποστηρίξει την εκπαιδευτική διαδικασία. Η εργαλειοθήκη στοχεύει στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τις εργασίες και τις ανάγκες της οργάνωσης, την προώθηση της πολιτισμικής συνείδησης καθώς επίσης και την προώθηση του ομαδικού πνεύματος ανάμεσα σε εθελοντές που μπορεί να έχουν διαφορετική προέλευση. Η εργαλειοθήκη αξιοποιεί επίσης τις υπάρχουσες δεξιότητες των εθελοντών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ώστε ο οργανισμός να έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί την εικόνα της εκπαίδευσης που παρέχει και να προβεί στις απαραίτητες τροποποιήσεις ώστε να βελτιώσει την εκπαίδευση που παρέχεται σε μελλοντικούς εθελοντές.

« Η στοχευμένη και αποτελεσματική εκπαίδευση μεταναστών που επιθυμούν να εργαστούν ως εθελοντές έχει πολλαπλά οφέλη για την τοπική κοινωνία και μπορεί επίσης να οδηγήσει στην ταχύτερη ένταξη των εθελοντών. »

Οι δραστηριότητες και οι εργασίες που περιλαμβάνονται σε αυτή την εργαλειοθήκη συμβαδίζουν με το θεωρητικό πλαίσιο που παρέχεται στον Οδηγό και διευκολύνουν την αφομοίωση και την εφαρμογή της γνώσης. Πιο συγκεκριμένα, η εργαλειοθήκη σχεδιάστηκε για να καλύψει όλες τις παραμέτρους της εκπαίδευσης των μεταναστών-εθελοντών. Χωρίζεται σε τρία διαφορετικά μέρη: ασκήσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν πριν και κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης όπως επίσης και μέθοδοι αξιολόγησης για μετά την εκπαίδευση. Για την περίοδο πριν την έναρξη του εκπαιδευτικού προγράμματος, περιλαμβάνονται συγκεκριμένα εργαλεία αξιολόγησης αναγκών, αποτελεσματικοί τρόποι για να ξεπεραστεί το εμπόδιο

της γλώσσας στην πολυπολιτισμική τάξη όπως επίσης και χρήσιμες ιδέες για τη διαρρύθμιση και τους κανόνες της τάξης. Όσο για το μέρος της εργαλειοθήκης που αφορά στην περίοδο κατά την οποία το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει ξεκινήσει, περιλαμβάνονται ασκήσεις γνωριμίας, υλικό για το εισαγωγικό μάθημα καθώς επίσης και εκπαιδευτικοί μέθοδοι και εργαλεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές για την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση. Για την περίοδο αμέσως μετά την εκπαίδευση, εκτός από το πλάνο και τα εργαλεία αξιολόγησης, περιλαμβάνονται και δύο παραρτήματα με ερωτήσεις αξιολόγησης που μπορούν να αποτελέσουν πηγές περαιτέρω έμπνευσης.

Μέρος 1: Πριν την Εκπαίδευση

Σε αυτό το μέρος της εργαλειοθήκης, οι εκπαιδευτές των μεταναστών-εθελοντών θα συγκεντρώσουν και θα λάβουν υπόψη τους τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη στάση των συμμετεχόντων, ποιες δεξιότητες θα πρέπει να αναπτυχθούν για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών, ποιες είναι οι υπάρχουσες δεξιότητες των εκπαιδευόμενων και πως αυτές σχετίζονται με τις εργασίες και τις ανάγκες της οργάνωσης.

Εργαλεία αξιολόγησης αναγκών

Με βάση τις κατηγορίες εκπαίδευσης ενηλίκων του Foley (1995, σ.χν), η συμπλήρωση του παρακάτω προτύπου θα μπορούσε να αποδειχτεί πολύ χρήσιμη στο να κατανοήσει ο εκπαιδευτής τι

γνωρίζουν ήδη οι εκπαιδευόμενοι και πως μπορεί η γνώση αυτή να έχει εφαρμογή στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, ως εθελοντές:

ΠΗΓΕΣ γνώσεων και δεξιοτήτων	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ άντλησης των υπάρχουσών (εισερχόμενων) γνώσεων και δεξιοτήτων των εθελοντών κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ υποστήριξης των εκπαιδευόμενων στη μεταφορά των διευρυμένων γνώσεων και δεξιοτήτων τους στο εργασιακό περιβάλλον
ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Μορφή εκπαίδευσης που παρέχεται από επαγγελματίες εκπαιδευτές και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποίησης		
ΑΤΥΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Περιστασιακή εκπαίδευση ή μάθηση που λαμβάνει χώρα προκειμένου να καλύψει συγκεκριμένες απαιτήσεις της ζωής ή της εργασίας		

<p>ΑΝΕΠΙΣΗΜΗ ΜΑΘΗΣΗ Συνειδητή μάθηση μέσα από την εμπειρία χωρίς εκπαιδευτή ή επαγγελματία εκπαιδευτικό</p>		
<p>ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ Μάθηση που λαμβάνει χώρα ως αποτέλεσμα της ενασχόλησης με τη ζωή ή με καθήκοντα της εργασίας αλλά δεν αναγνωρίζεται συνειδητά ως μάθηση όταν συμβαίνει</p>		

Ένας εθελοντής χτίζει πάνω στο εύρος των γνώσεων και των δεξιοτήτων του (Foley, 1995, σ. xv)

Μόλις οι εκπαιδευτές εξετάσουν τις πληροφορίες που έχουν για τους εκπαιδευόμενους, θα είναι έτοιμοι να ορίσουν τα μέρη της εκπαίδευσης και να καθορίσουν τους στόχους που θα πρέπει να καθοριστούν μέσω της εκπαίδευσης.

Προκειμένου να καθορισθεί η συγκεκριμένη εκπαίδευση που θα χρειαστεί, τα μαθησιακά μονοπάτια του Hughes (2006, σ. 53) θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμα:

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ιδανικού για την ομαδική μάθηση
- Παράδοση και διευκόλυνση του εκπαιδευτικού προγράμματος
- Επίδειξη αποτελεσματικών δεξιοτήτων διευκόλυνσης
- Υποστήριξη και επίβλεψη της μάθησης
- Αναθεώρηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της παράδοσης

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Δημιουργία ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος μάθησης στην εργασία
- Ανάπτυξη μαθησιακών δρόμων με βάση την εργασία
- Επίβλεψη της μάθησης και αντιμετώπιση των εμποδίων της αποτελεσματικής συμμετοχής
- Αξιολόγηση του μαθησιακού δρόμου που βασίζεται στην εργασία

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Εντοπισμός των ατομικών απαιτήσεων μαθησιακής διευκόλυνσης
- Δημιουργία της σχέσης μάθησης/διευκόλυνσης
- Διατήρηση και ανάπτυξη της σχέσης μάθησης/διευκόλυνσης
- Κλείσιμο και αξιολόγηση της σχέσης μάθησης/διευκόλυνσης

Σύνοψη της διεξαγωγής της εκπαίδευσης και διευκόλυνση της απόκτησης δεξιοτήτων (Hughes, 2006, σ. 53)

Οι ακόλουθες ερωτήσεις που αντλούν πληροφορίες από τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων (Hughes, 2006, σ.

53), μπορούν επίσης να φανούν χρήσιμες σε αυτό το στάδιο:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

- ▶ Τι πρόβλεψη έχει γίνει για την αυτόνομη μάθηση;
- ▶ Με ποιο τρόπο έχει δομηθεί η μάθηση ώστε να αντλεί πληροφορίες από τις εμπειρίες ζωής του εκπαιδευόμενου;
- ▶ Πως μπορεί να συνεισφέρει η μάθηση στο να είναι ο εθελοντής πιο αποτελεσματικός στο ρόλο του και τι αξία δίδεται σε αυτό;
- ▶ Είναι ο μαθησιακός στόχος – όπως καθορίζεται από τη δεξιότητα – συμβατός με τους επιδιωκόμενους προσωπικούς στόχους της ομάδας-στόχου των εκπαιδευόμενων;
- ▶ Πως απευθύνεται ο μαθησιακός σχεδιασμός στα αναμενόμενα κίνητρα του εθελοντή;

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶

Αντλώντας πληροφορίες από τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων (Hughes, 2006, σ. 41)

Διαρρύθμιση της τάξης και κανόνες

Η διαρρύθμιση της τάξης και η θέσπιση κανόνων πριν την έναρξη της εκπαίδευσης είναι απαραίτητες. Όπως αναφέρεται από το Cultural Resource Orientation Center (2010b), πριν την έναρξη της εκπαίδευσης, θα πρέπει να βεβαιωθείτε πως:

- ✓ έχετε βρει κατάλληλο χώρο για τον αριθμό των παρευρισκόμενων
- ✓ ο χώρος είναι κατάλληλος για άτομα με προβλήματα ακοής, προβλήματα όρασης όπως επίσης και για άτομα με κινητικά προβλήματα
- ✓ ο απαραίτητος εξοπλισμός όπως φορητοί υπολογιστές, οθόνες προβολής και οθόνες γενικής χρήσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμος και να γνωρίζετε που βρίσκεται. Επιπλέον, καλό θα ήταν να υπάρχει πάνω σε κάθε θρανίο ένας φάκελος που θα περιλαμβάνει το πρόγραμμα της εκπαίδευσης, ένα στυλό και ένα σημειωματάριο που θα έχει προετοιμαστεί με φροντίδα για κάθε συμμετέχοντα
- ✓ Βεβαιωθείτε πως ο εξοπλισμός λειτουργεί
- ✓ Μάθετε από ποιόν θα πρέπει να ζητήσετε βοήθεια αν χρειαστεί
- ✓ Επιλέξτε τη διαρρύθμιση των καθισμάτων που εξυπηρετεί τους σκοπούς και τους στόχους της τάξης

- ✓ Χρησιμοποιείτε άνετες καρέκλες, δημιουργήστε διαδρόμους και προσωπικό χώρο για τα αντικείμενα των συμμετεχόντων ενώ προσπαθήστε να τοποθετήσετε τα προσωπικά σας αντικείμενα σε μη εμφανές σημείο, ώστε να μην ενοχλείτε τους συμμετέχοντες
- ✓ Όταν ρυθμίζετε τις θέσεις, σε κάθε περίπτωση να λαμβάνετε υπόψη σας πως οι συμμετέχοντες προέρχονται από ποικίλα πολιτισμικά υπόβαθρα και ίσως έχουν διαφοροποιημένες απόψεις ως προς το ποια είναι η αποδεκτή απόσταση ανάμεσα σε δύο άτομα
- ✓ Να έχετε ένα χώρο για αναψυκτικά αν είναι απαραίτητο
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι η θερμοκρασία είναι ιδανική, ότι υπάρχει αρκετός καθαρός αέρας και φωτισμός
- ✓ Τοποθετήστε σήματα «Welcome-Καλώς ορίσατε» που θα αναγράφουν την ώρα του μαθήματος

Κατά την έναρξη του μαθήματος, ral Resource Orientation Center, 2010c):
μπορείτε να κάνετε τα ακόλουθα (Cultu-

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Συζητήστε πρακτικά θέματα του χώρου όπως το που βρίσκονται οι τουαλέτες, η ιματιοθήκη και οι έξοδοι.
2. Ορίστε κανόνες σχετικά με τη συμπεριφορά που θεωρείται αποδεκτή κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Προτείνεται να ζητήσετε τη γνώμη των εκπαιδευόμενων όταν δημιουργείτε τους κανόνες, καθώς είναι πιο πιθανό να τους τηρήσουν αν νιώθουν πως ήταν μέρος της διαδικασίας λήψης απόφασης σχετικά με αυτούς. Όταν συζητάτε αυτά τα θέματα, μπορείτε να χρησιμοποιείτε εκφράσεις όπως «Πρέπει μήπως να συζητήσουμε το θέμα των παρεμβολών κατά τη διάρκεια του μαθήματος;» ή «Πώς νιώθετε με τα κινητά τηλέφωνα;». Όταν οριστούν οι κανόνες, μπορείτε να τους τοποθετήσετε σε ένα χαρτί στον τοίχο για να τους βλέπουν όλοι.
3. Μια εκπαιδευτική σύμβαση μπορεί επίσης να χρήσιμο σε ορισμένες περιπτώσεις. Οι εκπαιδευτικές συμβάσεις είναι κατάλληλες για προγράμματα εκπαίδευσης που διαρκούν πάνω από δύο ημέρες και περιλαμβάνουν περιγραφές του ρόλου τόσο των εκπαιδευτών όσο και των εκπαιδευόμενων. Αν αποφασίσετε να χρησιμοποιήσετε συμβάσεις, αυτές θα πρέπει να υπογραφούν και από τα δύο μέρη.

Διαχείριση της πολυπολιτισμικής τάξης-το εμπόδιο της γλώσσας

Σε μια πολυπολιτισμική τάξη, είναι πολύ σύνηθες οι εκπαιδευόμενοι να μη μιλούν την ίδια γλώσσα. Όσον αφορά στη γλώσσα διδασκαλίας, είναι επίσης αρκετά συνηθισμένο να μη μιλούν, γράφουν και κατανοούν όλοι/ες τη γλώσσα στο ίδιο επίπεδο. Στην περίπτωση αυτή, θα ήταν πολύ χρήσιμη η οπτική αναπαράσταση

βασικών εννοιών όσο το δυνατόν περισσότερο και η εκτεταμένη χρήση γραφημάτων και εικόνων ώστε να αντισταθμίσουν την έλλειψη κατανόησης των μαθητών εξαιτίας του γλωσσικού εμποδίου. Τα ακόλουθα μπορούν επίσης να βοηθήσουν:

Να είστε πολύ ξεκάθαροι σε όσα λέτε (και να τα λέτε αργά!)

Δοκιμάστε τις ακόλουθες γλωσσικές εφαρμογές για να διευκολύνετε την κατανόηση:

<https://www.itranslate.com/>

<http://www.waygoapp.com/>

<https://www.ihandygroup.com/>

Μάθετε βασικές φράσεις και λέξεις στις επικρατούσες μητρικές γλώσσες των εθελοντών

Εκφραστείτε μέσω της γλώσσας του σώματος και των εκφράσεων του προσώπου

Ζωγραφίστε εικόνες. Κρατήστε ένα τετράδιο και χώρο για σχήματα. Αυτό μερικές φορές είναι καλύτερο για συζήτηση καθώς μπορείτε να σχεδιάσετε όποια ιδέα σας έρχεται στο μυαλό, χωρίς να πρέπει να διακόψετε τη ροή της συζήτησης για να ψάξετε για εικόνες.

Χρησιμοποιείτε αληθινά αντικείμενα. Μιλήστε είτε για τα αντικείμενα που σας περιβάλλουν είτε φέρτε μαζί σας αντικείμενα σχετικά με το θέμα που θέλετε να συζητήσετε.

Θυμηθείτε πως οι εκπαιδευόμενοι ανήκουν σε διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες και οι αντιλήψεις τους για την αποτελεσματική εκπαίδευση μπορεί να διαφέρουν. Πάντα να προσπαθείτε να δείχνετε σεβασμό στις απόψεις τους και ενθουσιασμό κάθε φορά που μοιράζονται κάτι σχετικό με την κουλτούρα τους.

Μέρος 2: Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης

Σε αυτό το μέρος της Εργαλειοθήκης περιλαμβάνεται υλικό για εισαγωγικές και “icebreaker” ασκήσεις, καθώς και εκπαιδευτικές μέθοδοι και εργαλεία που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτές να υλοποιήσουν την εκπαίδευση όσο καλύτερα γίνεται.

Ερωτήσεις γνωριμίας

Μετά την αρχική εισαγωγή και συζήτηση για τα πρακτικά θέματα και τις αίθουσες, θα ήταν ιδανικό να ξεκινήσετε με ασκήσεις γνωριμίας. Οι ασκήσεις γνωριμίας θα χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και μπορούν

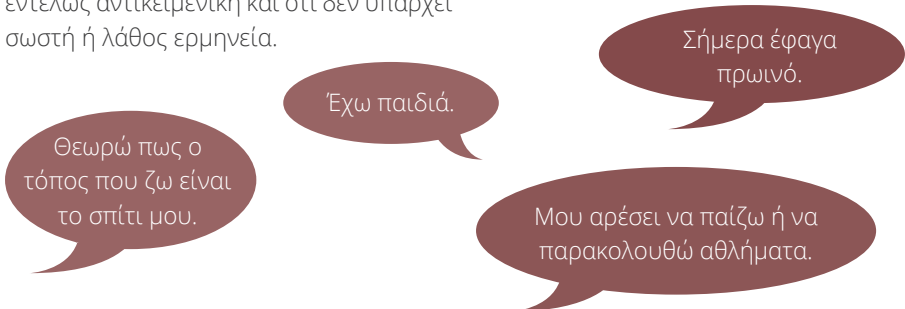
να πάρουν πολλές μορφές. Για την πληροφόρησή σας, παρακαλούμε βρείτε κάποιες προτεινόμενες δραστηριότητες παρακάτω (Cultural Orientation Resource Center, 2010d):

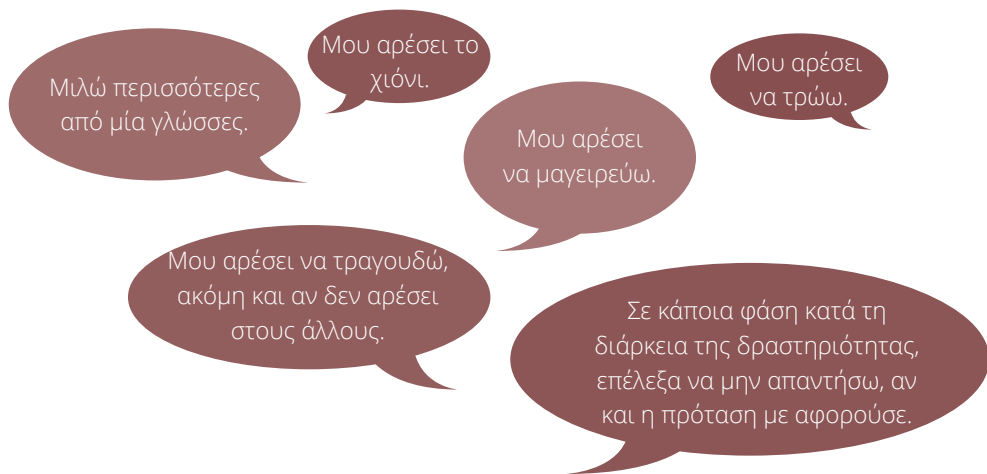
Δραστηριότητα 1: Βήμα μπρος/Βήμα πίσω

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κάνουν ένα κύκλο στον οποίο θα αντικρύζουν ο ένας τον άλλο. Εξηγήστε τους πως θα διαβάσετε μία πρόταση και οι συμμετέχοντες θα αποφασίσουν αν η πρόταση τους αφορά ή όχι. Αν τους αφορά, τότε οι συμμετέχοντες θα κάνουν ένα βήμα μπροστά, προς το κέντρο του κύκλου. Αν η πρόταση δεν τους αφορά, τότε οι συμμετέχοντες θα παραμείνουν στις θέσεις τους. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν καλά τις προτάσεις πριν αποφασίσουν να κάνουν ένα βήμα μπροστά ή όχι. Υπενθυμίστε τους πως η ερμηνεία κάθε πρότασης είναι εντελώς αντικειμενική και ότι δεν υπάρχει σωστή ή λάθος ερμηνεία.

Διαβάστε τις προτάσεις μία προς μία. Δώστε χρόνο στους συμμετέχοντες να αποφασίσουν, χρόνο για συζήτηση αν είναι ανάγκη, και τότε ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κάνουν ένα βήμα πίσω αν βρίσκονται μέσα στον κύκλο.

Αυτή είναι μια ωραία δραστηριότητα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές, είτε ανάμεσα σε πολιτισμούς είτε ανάμεσα σε χώρες προέλευσης είτε ανάμεσα σε άτομα. Μπορείτε να επιλέξετε τις προτάσεις που σχετίζονται άμεσα με το θέμα σας ή κάποιες προτάσεις χαμηλού ρίσκου που θα βρείτε παρακάτω:

Δραστηριότητα 2: Δημιουργία κολάζ με θέμα τον εαυτό μας

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει δημιουργίες κολάζ μέσα από τις οποίες όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα μπορέσουν να περιγράψουν τον εαυτό τους με δημιουργικό τρόπο, χρησιμοποιώντας τη φαντασία τους. Μοιράστε κουτιά με προμήθειες κολάζ (κομμάτια χαρτιού, κομμάτια υφάσματος, κόλλα, κουμπιά κτλ.) σε μικρές ομάδες συμμετεχόντων. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν μια αναπαράσταση του

εαυτού τους και να τη μοιραστούν με την ευρύτερη ομάδα. Το κολάζ μπορεί να αντικατοπτρίζει την προσωπική τους ζωή, την επαγγελματική τους εμπειρία ή υπόβαθρό, κάτι σχετικό με το σχολείο τους, την ομάδα ή το περιβάλλον εργασίας τους, κτλ. Δώστε στους συμμετέχοντες 15-20 λεπτά να δημιουργήσουν κάτι αντιπροσωπευτικό για το μέρος του εαυτού τους που τους έχει ανατεθεί.

Δραστηριότητα 3: Πλάθοντας τον εαυτό σας

Η δραστηριότητα αυτή απαιτεί πλαστελίνη ή πηλό (δείτε τη συνταγή παρακάτω αν δεν πρόκειται να αγοράσετε πλαστελίνη). Μοιράστε πλαστελίνη στους

συμμετέχοντες, ατομικά ή σε μικρές ομάδες. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πλάσουν κάτι με τον πηλό που αντιπροσωπεύει κάτι από εκείνους, τον

τόπο από τον οποίο προέρχονται, το εργασιακό τους περιβάλλον ή κάποιο άλλο κομμάτι της ζωής τους που θα ήταν πρέπει να μοιραστούν με τους άλλους συμμετέχοντες της ομάδας. Δώστε στους

συμμετέχοντες 10-15 λεπτά να πλάσουν τις πήλινες κατασκευές τους. Φέρτε τη μεγάλη ομάδα μαζί και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν στην ομάδα αυτό που δημιούργησαν.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΠΗΛΟ

Σημείωση: Οι μετρήσεις παρακάτω επαρκούν για τρεις έως τέσσερις συμμετέχοντες.

- 3 κούπες αλεύρι (με λευκό αλεύρι είναι καλύτερα)
- 1 κούπα νερό
- 2 κουταλάκια του γλυκού αλάτι
- Χρώμα φαγητού

Αναμειγνύετε το νερό και το χρώμα φαγητού, ένα χρώμα ανά μπολ. Αναμειγνύετε μαζί το αλεύρι, το μείγμα του νερού και το αλάτι, καλά, σαν να φτιάχνετε ψωμί.

Αναμιγνύετε κάθε μπάλα ατομικά μέχρι το χρώμα να εξαπλωθεί ομοίως σε όλη τη μπάλα πηλού. Προσθέτετε επιπλέον αλεύρι όπου χρειάζεται, μέχρι να επιτευχθεί η απαραίτητη συνοχή. Το δίνετε στους συμμετέχοντες.

Αν ο πηλός δε χρησιμοποιηθεί για περισσότερες από δύο ώρες, αποθηκεύστε τον σε αεροστεγείς συσκευασίες (π.χ. πλαστικές συσκευασίες ή σφραγισμένες πλαστικές τσάντες) σε θερμοκρασία δωματίου, ώσπου να είναι έτοιμος για χρήση.

Εκπαιδευτικοί μέθοδοι και εργαλεία

Αυτό το μέρος περιλαμβάνει κάποιες προτεινόμενες μεθόδους εκπαίδευσης και δραστηριότητες. Αυτές οι μέθοδοι και οι δραστηριότητες μπορούν να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες σε περιβάλλοντα διδασκαλίας στα οποία οι εκπαιδευόμενοι έχουν διαφορετικά εθνικά, πολιτισμικά και γλωσσικά υπόβαθρα, καθώς ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και τις πολιτισμικές

ανταλλαγές. Για ακόμη μια φορά, αυτές οι μέθοδοι και οι δραστηριότητες είναι απλές προτάσεις, καθώς η μέθοδος που θα επιλέξετε θα εξαρτηθεί από τους στόχους του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος, τις μαθησιακές ανάγκες των εκπαιδευόμενων και τις διαθέσιμες πηγές τη στιγμή που η εκπαίδευση λαμβάνει χώρα.

Δραστηριότητα 1: Brainstorming

Γράψτε στον πίνακα τη λέξη εθελοντισμός. Δώστε στους συμμετέχοντες 5 λεπτά να το σκεφτούν, να αναλογιστούν και να κρατήσουν σημειώσεις. Μετά από αυτό, ζητήστε από τους εθελοντές να μοιραστούν με την τάξη όσα έχουν σημειώσει και σημειώστε όσα λένε σε μορφή λίστας στον πίνακα. Στο τέλος της δραστηριότητας, θα βρεθείτε με έναν αναλυτικό ορισμό του εθελοντισμού

που θα έχει δοθεί από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους εθελοντές. Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010a):

- ▶ Αν και το brainstorming έχει πολλές ομοιότητες με την ομαδική συζήτηση, επιτρέπει την έκφραση περισσότερων ιδεών
- ▶ Ιδανικά, το brainstorming θα μπορούσε να ακολουθεί μια ομαδική συζήτηση

Δραστηριότητα 2: Μελέτες περιπτώσεων

Διηγηθείτε μια ιστορία ενός εθελοντή σε μια οργάνωση και ένα πρόβλημα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει με τη βοήθεια των συναδέλφων του. Συζητήστε με τους άλλους εκπαιδευόμενους το πρόβλημα στην τάξη, ρωτήστε για τα συναισθήματά

τους σε σχέση με την κατάσταση που μόλις περιγράψατε και τον τρόπο που ο πρωταγωνιστής έλυσε το πρόβλημα. Στο τέλος της ανάλυσης, μπορείτε να τους ζητήσετε να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με αυτή που δόθηκε στην

ιστορία. Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010a):

- ▶ Οι μελέτες περιπτώσεων ή ιστορίες βασίζονται σε πραγματικά περιστατικά ή καταστάσεις
- ▶ Είναι κατάλληλες για ομαδικές

συζητήσεις μικρότερων ή μεγαλύτερων ομάδων

- ▶ Οι μελέτες περιπτώσεων διαφέρουν από τις προσομοιώσεις καθώς αναλύονται και συζητούνται ενώ οι προσομοιώσεις δραματοποιούνται

Δραστηριότητα 3: Επιδείξεις

Ο εκπαιδευτής παίρνει μια στοίβα εγγράφων για αρχειοθέτηση που πρέπει να χωριστούν σε δύο διαφορετικές στοίβες, σύμφωνα με την ημερομηνία που αναγράφεται στο πάνω μέρος της σελίδας. Υπάρχει μία στοίβα για τα έγγραφα του 2018 και άλλη μία για τα έγγραφα του 2019. Ο εκπαιδευτής θα αρχειοθετήσει τα μισά έγγραφα όσο οι εκπαιδευόμενοι θα προσπαθήσουν να

κάνουν το ίδιο με τα υπόλοιπα, ο καθένας με τη σειρά. Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010a):

- ▶ Αντί ο εκπαιδευτής να περιγράψει απλά μια εργασία, την εκτελεί
- ▶ Η μέθοδος αυτή γίνεται ιδιαίτερα αποτελεσματική αν οι εκπαιδευόμενοι εκτελέσουν και οι ίδιοι τη δραστηριότητα

Δραστηριότητα 4: Συζητήσεις

Οι εκπαιδευόμενοι εξερευνούν τι είναι ο εθελοντισμός και γιατί είναι καλός τόσο για τους ίδιους όσο και για την κοινωνία.

Ο εκπαιδευτής ηγείται της συζήτησης στην τάξη και κάνει ερωτήσεις όπως οι παρακάτω:

- Ποια νομίζετε πως είναι τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά ενός καλού εθελοντή και γιατί;
- Γιατί είναι σημαντικό να ανταποδίδεις στην κοινότητα;
- Ποια είναι τα οφέλη του εθελοντισμού για τον εθελοντή;
- Πόσοι από εσάς έχετε αφιερώσει εθελοντικά το χρόνο σας για να βοηθήσετε κάποιον άλλο;
- Τι σημαίνει το να είσαι εθελοντής;

Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010a):

- ▶ Οι συζητήσεις έχουν παρόμοια οφέλη με το brainstorming αλλά επιτρέπουν τη διερεύνηση λιγότερων απόψεων
- ▶ Είναι ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο αναστοχασμό μετά το τέλος ενός μαθήματος

- ▶ Οι συζητήσεις σε μικρές ομάδες ενθαρρύνουν επίσης τους πιο συνεσταλμένους εκπαιδευόμενους να εκφραστούν
- ▶ Σε συζητήσεις σε μικρές ομάδες, ο εκπαιδευτής δεν είναι ο κυρίαρχος της συζήτησης

Δραστηριότητα 5: Εκπαιδευτικές εκδρομές

Ο εκπαιδευτής διοργανώνει επίσκεψη σε έναν καταξιωμένο εθελοντικό οργανισμό. Οι εκπαιδευόμενοι ξεναγούνται στον οργανισμό, έχουν τη δυνατότητα να συζητήσουν με άλλους εθελοντές και να κάνουν ερωτήσεις. Οι εθελοντές συνήθως απολαμβάνουν τις εκπαιδευτικές εκδρομές καθώς έχουν τη δυνατότητα

να εξερευνήσουν ένα νέο περιβάλλον και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους. Ο εκπαιδευτής συνοδεύει τους εκπαιδευόμενους σε όλη τη διάρκεια της επίσκεψης και δίνει απαντήσεις σε απορίες που μπορεί να έχουν.

Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010a):

- ▶ Οι εκπαιδευτικές εκδρομές μπορούν να εξυπηρετήσουν διαφορετικούς σκοπούς και να έχουν ποικίλα θέματα
- ▶ Είναι ένας ασφαλής και καθοδηγούμενος τρόπος ώστε οι εκπαιδευόμενοι να βιώσουν ένα καινούριο περιβάλλον

Δραστηριότητα 6: Παιχνίδια

Παιχνίδι με μπαλόνια:

Δώστε στον κάθε μαθητή ένα μπαλόνι με μία ερώτηση μέσα. Οι μαθητές θα κολλήσουν τα μπαλόνια στους αστραγάλους τους με ένα λαστιχάκι. Ο στόχος του παιχνιδιού είναι να πέσει κάθε μαθητής πάνω στο μπαλόνι του άλλου. Όταν ένα μπαλόνι σπάει, όλοι σταματούν να κινούνται. Τότε, ο μαθητής που έσπασε το μπαλόνι κάνει μια ερώτηση στο μαθητή του οποίου το μπαλόνι έχει σπάσει. Αν ο μαθητής απαντήσει σωστά, θα συνεχίσουν να σπάνε και άλλα

μπαλόνια. Αν όχι, ο μαθητής βγαίνει από το παιχνίδι και θα πρέπει να καθίσει κάτω. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι να σπάσουν τα μπαλόνια όλων. Οι μαθητές που θα μείνουν στο παιχνίδι είναι οι νικητές του παιχνιδιού. Μπορείτε να παίξετε το παιχνίδι και χωρίς να βάλετε ερωτήσεις μέσα στα μπαλόνια. Στην περίπτωση αυτή, μπορείτε απλά να κάνετε μια ερώτηση στο μαθητή του οποίου το μπαλόνι έχει σπάσει.

Παιχνίδι με βελάκια:

Στον πίνακα, σχεδιάστε ένα στόχο με πόντους γύρω του. Για βελάκια, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια γομολάστιχα ή μια μαλακή μπάλα. Μπορείτε επίσης να ζητήσετε από τους μαθητές να δημιουργήσουν χάρτινα αεροπλάνα και να τα χρησιμοποιήσουν ως βελάκια. Χωρίστε τους μαθητές σε δύο ομάδες. Κάντε μια ερώτηση στην τάξη. Ο πρώτος μαθητής που θα απαντήσει σωστά, θα

πετάξει ένα βελάκι στον πίνακα. Όπου χτυπήσει το βέλος, ισοδυναμεί με τους πόντους που παίρνει η ομάδα του μαθητή. Εναλλακτικά, θα μπορούσατε να έχετε ένα μαθητή από κάθε ομάδα να πετάει ένα βελάκι. Ο μαθητής με το υψηλότερο σκορ, θα πρέπει να απαντήσει σε μια ερώτηση. Αν απαντήσει σωστά, η ομάδα διατηρεί τους πόντους της. Στο τέλος του παιχνιδιού, η ομάδα με

τους περισσότερους πόντους κερδίζει. Σημειώσεις (Cultural Resource Center, 2010α):

- ▶ Τα παιχνίδια κάνουν τη μάθηση διασκεδαστική
- ▶ Τα γενικά παιχνίδια μπορούν να προσαρμόζονται ώστε να

εξυπηρετούν τους σκοπούς της εκπαίδευσης

- ▶ Να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στην επιλογή των παιχνιδιών ώστε αυτά να είναι κατάλληλα για ενήλικες και όχι για παιδιά γιατί κάποιος συμμετέχοντας μπορεί να προσβληθούν

Δραστηριότητα 7: Πάρκινγκ

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, οι μαθητές ίσως έχουν την τάση να κάνουν ερωτήσεις που δε σχετίζονται άμεσα με το θέμα του μαθήματος. Για να αποφύγετε διακοπές της ροής της τάξης,

μπορείτε να κρεμάσετε μια πινακίδα με τη λέξη «Πάρκινγκ», στον τοίχο. Οι άσχετες ερωτήσεις μπορούν να καταγράφονται εκεί ώστε να μπορείτε να επιστρέψετε σε αυτές στο τέλος του μαθήματος.

Δραστηριότητα 8: Βίντεο

Το βίντεο είναι ένας ενδιαφέρων τρόπος μετάδοσης πληροφορίας και διευκολύνει

την αφομοίωση της γνώσης. Βίντεο όπως τα ακόλουθα είναι χρήσιμα:

www.abc.net.au/btn/classroom/volunteer-week/10528408
www.youtube.com/watch?v=wXb6bDX9FD0
www.youtube.com/watch?v=W4_gigh-pac
www.youtube.com/watch?v=hwsgDYm2S2o

Είναι καλό να σταματάτε κάθε τόσο το βίντεο για να συζητάτε με τους συμμετέχοντες τι έχετε δει ως τώρα αλλά και τι αναμένουν εκείνοι από τη

συνέχεια. Τα παραπάνω βίντεο είναι απλές προτάσεις αλλά τα θέματα των βίντεο είναι καλό να έχουν να κάνουν με την καθημερινή ζωή.

Δραστηριότητα 9: Ερωτήσεις αναστοχασμού

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, μπορείτε να δίνετε κάποιο χρόνο στους μαθητές να αναλογιστούν τι έχουν μάθει ως τώρα. Απλές ερωτήσεις όπως Πώς νιώθετε για το περιεχόμενο του μαθήματος;, Νιώθετε

πως έχετε εμπλουτίσει τις γνώσεις σας;, Ή νιώθετε πως κατανοείτε καλύτερα την έννοια του εθελοντισμού τώρα;, είναι εξαιρετικά χρήσιμες.

Δραστηριότητα 10: Παιχνίδια ρόλων

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να εργαστούν σε ζεύγη. Αν είναι εφικτό, ρυθμίστε τα θρανία με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνετε τη συνεργασία.

Αναθέστε σε κάθε συμμετέχοντα το ρόλο του ανθρώπου που ζητά βοήθεια και σε έναν άλλο το ρόλο του εθελοντή. Ο διάλογος μπορεί να είναι ο ακόλουθος:

Άλλο άτομο: *Ντριν, Ντριν*

Εθελοντής: *Σηκώνει ένα φανταστικό τηλέφωνο και λέει, «Γραφείο Πληροφοριών»*

Άλλο άτομο: *«Δυσκολεύομαι να βρω διερμηνέα ώστε να με βοηθήσει να συγκεντρώσω τα έγγραφα που χρειάζονται για να κάνω αίτηση ασύλου. Θα μπορούσατε να με βοηθήσετε;»*

Εθελοντής: *«Χμμ. Μπορείτε να μου πείτε ποια είναι η μητρική σας γλώσσα για να δω μήπως μπορώ να σας βοηθήσω ο ίδιος;»*

Άλλο άτομο: *Τον ενημερώνει για τη μητρική του γλώσσα.*

Εθελοντής: *«Θα μπορούσατε να περιμένετε μέχρι να το δω;»*

Άλλο άτομο: *«Ναι παρακαλώ. Θα το εκτιμούσα πολύ αν μπορούσε κάποιος να με βοηθήσει.»*

Παύση.

Εθελοντής: *«Λυπάμαι που σας κράτησα στη γραμμή. Σας μεταφέρω τώρα στο κατάλληλο τμήμα.»*

Άλλο άτομο: *«Σας ευχαριστώ πολύ!»*

Μάθημα Εισαγωγής

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος εισαγωγής, είναι σημαντικό να ενημερώσετε τους εκπαιδευόμενους εθελοντές σχετικά με τις βασικές αρχές του μαθήματος.

Ο Ερυθρός Σταυρός έχει δημιουργήσει

ένα ενδιαφέρον σχεδιάγραμμα του μαθήματος εισαγωγής των εθελοντών του, στο οποίο συζητούνται βασικές έννοιες ώστε να διασφαλιστεί πως τόσο οι εθελοντές όσο και η οργάνωση έχουν την ίδια ενημέρωση:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ

- Πρόελευση και σύντομο ιστορικό της οργάνωσης στην οποία θα συμμετέχει ο εθελοντής.
- Σκοποί και στόχοι της οργάνωσης: σημαντικό κομμάτι της εκπαίδευσης, διότι έτσι βοηθάμε τους εθελοντές να σχηματίσουν πιο δυνατούς δεσμούς με τους ιδεολογικούς σκοπούς της οργάνωσής μας, παρά με ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα.
- Δομή και οργάνωση της οργάνωσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

- Ο εθελοντισμός γενικά και ο εθελοντισμός μέσα στα πλαίσια της οργάνωσης: ιδέες, αξίες, λειτουργίες...
- Δικαιώματα και καθήκοντα του εθελοντή: ιδιαιτέρως σημαντικά.
- Συμμετοχή εθελοντή: ιδιαιτέρως σημαντική.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- Το πρόγραμμα δράσης της οργάνωσης.
- Τα έργα της οργάνωσης.

Possible Contents of an Induction Course
(Reference Centre on Volunteering Europe, n.d., p. 56)

Όπως αναφέρεται στην εργαλειοθήκη του Πολυδύναμου Κέντρου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (χ.η.), είναι καλό να ενημερώσετε τους εθελοντές σχετικά με τους κανόνες που θα πρέπει να ακολουθούν όσο εργάζονται στην οργάνωση, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης:

- Κατά τη διάρκεια της εθελοντικής εργασίας, είναι απαραίτητο ο εθελοντής να τηρεί τις ώρες και ημέρες εργασίας που έχουν συμφωνηθεί. Σε περίπτωση απουσίας, οι εθελοντές θα πρέπει να ενημερώνουν τον υπεύθυνό τους εκ των προτέρων.
- Οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόγραμμα των εθελοντών θα πρέπει να έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων με τον Κοινωνικό Λειτουργό που είναι

υπεύθυνος για την ομάδα αυτή.

- Σε περίπτωση που ο εθελοντής επιθυμεί να σταματήσει τον εθελοντισμό ή επιθυμεί να αλλάξει ομάδα, αυτό και πάλι θα πρέπει να συζητηθεί με τον υπεύθυνο Κοινωνικό Λειτουργό.
- Πρέπει να γίνει ξεκάθαρο στους εθελοντές πως όλη η επικοινωνία θα γίνεται μέσω της οργάνωσης και δε θα χρησιμοποιούνται προσωπικά τηλέφωνα επικοινωνίας.
- Σε περίπτωση που ο εθελοντής χρειάζεται περισσότερη βοήθεια, θα μπορούσαν να οργανωθούν ατομικές συνεδρίες, στις οποίες θα μπορούσαν να δοθούν επιπλέον διευκρινήσεις και βοήθεια.

Μέρος 3: Μετά την εκπαίδευση

Μετά το τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί η εκπαίδευση που προσφέρθηκε. Η αξιολόγηση θα εκτιμήσει το πρόγραμμα και τις γνώσεις που έλαβαν οι συμμετέχοντες, σε σχέση με τις δεξιότητες και ικανότητες που αποκτήθηκαν, όπως επίσης και τον τρόπο διεξαγωγής της εκπαίδευσης.

Σχεδιάζοντας το πλάνο αξιολόγησης

Για το σχεδιασμό της αξιολόγησης προσπαθήσετε να απαντήσετε στα της εκπαίδευσης, θα ήταν καλό να ακόλουθα ερωτήματα:

« Κατάφεραν οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τις επιδιωκόμενες δεξιότητες;

Η επίτευξη της επιδιωκόμενης δεξιότητας, κατάφερε να καλύψει την ανάγκη που είχε εντοπιστεί αρχικά;

Η εκπαίδευση οργανώθηκε και υλοποιήθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ή υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης; »

(Hughes, 2006)

Όπως αναφέρει ο Hughes στη Σύνοψη των Δεξιοτήτων Αξιολόγησης (2006, σ. 50), στο σχεδιασμό του πλάνου αξιολόγησης, μπορείτε να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα:

ΣΧΕΔΙΑΣΤΕ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΤΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ✓ Ορίστε το επίκεντρο της αξιολόγησης
- ✓ Προετοιμάστε πλάνο αξιολόγησης
- ✓ Τοποθετήστε το πλάνο αξιολόγησης στο σωστό πλαίσιο και αναθεωρήστε το
- ✓ Οργανώστε τις διαδικασίες αξιολόγησης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

- ✓ Δημιουργήστε και διατηρήστε το περιβάλλον αξιολόγησης
- ✓ Συλλέξτε αποδείξεις ποιότητας
- ✓ Υποστηρίξτε τον υποψήφιο
- ✓ Πάρτε απόφαση για την αξιολόγηση
- ✓ Καταγράψτε και αναφέρετε την απόφαση αξιολόγησης
- ✓ Αναθεωρήστε τη διαδικασία αξιολόγησης

ΑΝΑΠΤΥΞΤΕ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- ✓ Προσδιορίστε το επίκεντρο του εργαλείου αξιολόγησης
- ✓ Καθορίστε τις ανάγκες του εργαλείου αξιολόγησης
- ✓ Σχεδιάστε και αναπτύξτε τα εργαλεία αξιολόγησης
- ✓ Αναθεωρήστε και δοκιμάστε τα εργαλεία αξιολόγησης

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- ✓ Προετοιμαστείτε για την επικύρωση της αξιολόγησης
- ✓ Συνεισφέρετε στη διαδικασία επικύρωσης
- ✓ Συνεισφέρετε στα αποτελέσματα επικύρωσης

Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαίδευσης

Οι ερωτήσεις αξιολόγησης της εκπαίδευσης θα πρέπει να καλύπτουν όλα τα σημαντικά σημεία της εκπαίδευσης. Ακόμη και αν εξαρτάται και πάλι από εσάς να καθορίσετε τις ερωτήσεις που θα σας δώσουν την καλύτερη δυνατή εικόνα, θα

ήταν καλό να δείτε τις ερωτήσεις που προτείνει ο Bhat (n.d.). Οι ερωτήσεις περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της εργαλειοθήκης ώστε να μπορέσετε να τις μελετήσετε.

Αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευτή

Η αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευτή είναι πολύ σημαντική καθώς κάθε εκπαίδευση είναι μια ευκαιρία περαιτέρω ανάπτυξης των υπαρχουσών διδακτικών δεξιοτήτων και γνώσεων των εκπαιδευτών. Πρωτίστως, αναλογιστείτε την εκπαιδευτικό σας πρόγραμμα ώστε να συνειδητοποιήσετε αν είστε

ικανοποιημένοι με την εκπαίδευση που παρείχατε. Μετά από 5 λεπτά, πάρτε ένα σημειωματάριο και ένα στυλό και δημιουργήστε δύο λίστες: μια λίστα με όσα πήγαν καλά κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και μια ακόμη με όσα θα μπορούσαν να είχαν πάει καλύτερα.

**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΟ ΤΟ 1 (ΧΑΜΗΛΟ) ΕΩΣ ΤΟ 5 (ΥΨΗΛΟ),
ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΤΕ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΑΣ,
ΣΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ:**

1. Δημιουργία ενός άνετου και ασφαλούς μαθησιακού περιβάλλοντος
2. Προετοιμασία πριν το μάθημα
3. Εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε
4. Συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στην τάξη
5. Επιλογή του πιο κατάλληλου μέσου εκπαίδευσης για τις ανάγκες της πολυπολιτισμικής τάξης

6. Βαθιά γνώση του περιεχομένου του μαθήματος
7. Προσαρμοστικότητα και ευελιξία για να καλύψετε τις ανάγκες όλων
8. Διαχείριση χρόνου
9. Εξομάλυνση εντάσεων

Ακολουθώντας τα παραπάνω και με βάση τις απαντήσεις σας, προσπαθήστε να υιοθετήσετε μια στρατηγική που θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης που παρέχετε.

Αξιολόγηση του εκπαιδευτή

Οι εκπαιδευόμενοι θα κληθούν να συμπληρώσουν και μια φόρμα αξιολόγησης για να αξιολογήσουν την επίδοση του εκπαιδευτή. Έχει δημιουργηθεί ένα πρότυπο στα πλαίσια του έργου και της συγγραφής της εργαλειοθήκης το οποίο βρίσκεται στο Παράρτημα 2.

Συμπεράσματα

Η εργαλειοθήκη σχεδιάστηκε για να παρέχει στους εκπαιδευτές πρακτικές πληροφορίες, δείγματα υλικού και ιδέες που θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν να σχεδιάσουν και να παρέχουν επιτυχημένη εκπαίδευση που θα βοηθήσει τους μετανάστες-εθελοντές να συνεισφέρουν στην εργασία του οργανισμού για τον οποίο εργάζονται ως εθελοντές, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις τους και χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες που ήδη έχουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Η εργαλειοθήκη αυτή σχεδιάστηκε για να συμπληρώσει τον «Οδηγό για την Εκπαίδευση Μεταναστών-Εθελοντών» και θα πρέπει να διαβαστεί σε συνδυασμό με αυτόν. Σε αντίθεση με τον Οδηγό που έδινε έμφαση σε σύγχρονες και σχετικές θεωρίες σχετικά με την εκπαίδευση των εθελοντών-μεταναστών,

η εργαλειοθήκη αυτή είναι κατά βάση πρακτική, συμπεριλαμβάνοντας πρακτικές συμβουλές για την επιλογή των καλύτερων πρακτικών μεθόδων και υλικού.

Η εργαλειοθήκη εστιάζει στην ομάδα-στόχο του έργου και ακολουθεί πιστά τις παραμέτρους που συζητήθηκαν στον Οδηγό. Από την απαραίτητη προετοιμασία πριν από το μάθημα, τις παιδαγωγικές μεθόδους και τις τεχνικές διαχείρισης της τάξης έως την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, η εργαλειοθήκη φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτές ώστε να διευκολύνει την επίτευξη των παιδαγωγικών στόχων τους και να συνεισφέρει στην ενσωμάτωση των μεταναστών σε μια νέα, διαφορετική κοινωνία και κουλτούρα.

Βιβλιογραφία

Bhat, A. (n.d), Top 21 Program Satisfaction Survey Questions for Questionnaires, <https://www.questionpro.com/blog/program-satisfaction-survey-questions/>. Accessed 2 September 2019

Cultural Orientation Resource Center (2010a), Methods in Training, Center for Applied Linguistics, Washington DC

Cultural Orientation Resource Center (2010b), Training Tips, Center for Applied Linguistics, Washington DC

Cultural Orientation Resource Center (2010c), Soothing Tensions, Center for Applied Linguistics, Washington DC

Cultural Orientation Resource Center (2010d), Teambuilding and Commonalities Icebreakers, Center for Applied Linguistics, Washington DC

Folley, G. (ed.) (1995), Understanding adult education and training, Allen & Unwin, St Leonards

Hughes L. (2006), A Toolkit for Training Volunteers, Volunteering Australia, Canberra

Mager, R. & Pipe, P. (1970), Analyzing Performance Problems: or ,You Really Oughta Wanna', Fearon Publishers, Belmont

Reference Centre on Volunteering-Europe (n.d.), Volunteer management in the Red Cross / Red Crescent Red Cross/ Red Crescent, Geneva

Πολυδύναμο Κέντρο για πρόσφυγες-μετανάστες (n.d.), Βασικές Αρχές Εθελοντικής Εργασίας & Δεοντολογίας Εθελοντών Κοινωνικής Πρόνοιας, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Αθήνα-Θεσσαλονίκη

Παράρτημα 1

Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαίδευσης

1. Αν αναλογιστείτε τη συνολική εμπειρία σας από το πρόγραμμα, πόσο πιθανό θα ήταν να το προτείνετε σε γνωστούς ή φίλους;
2. Σε ποιο πρόγραμμα εγγραφήκατε;
3. Ποιο έτος παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;
 - ο 2018
 - ο 2017
 - ο 2016
 - ο 2015
 - ο Πριν το 2015, παρακαλούμε διευκρινίστε
4. Παρακαλούμε αξιολογήστε το επίπεδο ικανοποίησής σας από τα ακόλουθα (Επιλογές απαντήσεων: Πολύ δυσαρεστημένος, Δυσάρεστημένος, Ουδέτερος, Ικανοποιημένος, Πολύ Ικανοποιημένος)
 - ▶ Οργάνωση προγράμματος
 - ▶ Γνώσεις των εκπαιδευτών σε σχέση με το αντικείμενο
 - ▶ Το περιβάλλον των εγκαταστάσεων
 - ▶ Διοικητικές διαδικασίες
 - ▶ Κόστος προγράμματος
5. Σε κλίμακα από 1 έως 7, πως θα αξιολογούσατε το ακόλουθο προσωπικό;
 - ▶ Διοικητικό προσωπικό
 - ▶ Εκπαιδευτές
 - ▶ Προσωπικό καθαριότητας
6. Πώς μάθατε για το πρόγραμμα;
 - ο Εκτυπωμένη Μπροσούρα
 - ο Ιστοσελίδα
 - ο Προώθηση μέσω e-mail
 - ο Facebook

- Twitter
 - Φυλλάδιο
 - Εφημερίδα
 - Διαφήμιση
 - Άλλο (παρακαλούμε διευκρινίστε)
7. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος;
- Πολύ δυσανεστημένοι
 - Δυσανεστημένοι
 - Ουδέτεροι
 - Ικανοποιημένοι
 - Πολύ ικανοποιημένοι
8. Σε μια κλίμακα από 1 έως 5, πόσο μεγάλη πρόκληση ήταν το πρόγραμμα;
9. Πιστεύετε πως η διάρκεια του προγράμματος ήταν ανάλογη των προσδοκιών σας;
- Ναι
 - Όχι
 - Δεν θα ήθελα να σχολιάσω
10. Κατά τη γνώμη σας, το ωρολόγιο πρόγραμμα της εκπαίδευσης ήταν ευέλικτο;
- Ναι
 - Όχι
 - Δεν θα ήθελα να σχολιάσω
11. Ήταν ο στόχος του προγράμματος ξεκάθαρος πριν την έναρξη της εκπαίδευσης;
- Ναι
 - Όχι
 - Δεν θα ήθελα να σχολιάσω
12. Νιώθετε πως ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες σας μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος;
- Ναι
 - Όχι

- Δεν θα ήθελα να σχολιάσω
- 13. Παρακαλούμε γράψτε 3 πράγματα που σας ωφέλησαν περισσότερο στο πρόγραμμα.
- 14. Παρακαλούμε γράψτε 3 πράγματα που θεωρήσατε πως δεν ήταν απαραίτητα.
- 15. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχε καλή αναλογία θεωρίας και πράξης;
 - Ναι
 - Όχι
 - Δεν θα ήθελα να σχολιάσω
- 16. Πόσο κατανοητή ήταν η γλώσσα του εκπαιδευτή;
 - Πολύ εύκολη
 - Σχετικά εύκολη
 - Ούτε εύκολη ούτε δύσκολη
 - Σχετικά δύσκολη
 - Πολύ δύσκολη
- 17. Πόσο συχνά αξιολογούσασταν σχετικά με την κατανόηση του προγράμματος;
 - Πολύ συχνά
 - Μερικές φορές
 - Σπάνια
 - Ποτέ
- 18. Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, πως θα βαθμολογούσατε τις μεθόδους αξιολόγησης;
- 19. Παρακαλούμε πείτε μας πόσο συμφωνείτε με τα ακόλουθα:
 - ▶ Το επίπεδο δεξιοτήτων των άλλων συμμετεχόντων ήταν παρόμοιο με το δικό σας
 - ▶ Οι εκπαιδευτές γνώριζαν πολλά σχετικά με το αντικείμενο που δίδασκαν
 - ▶ Η ενσωμάτωση διαδραστικών μέσων στην εκπαίδευση ήταν καλή επιλογή
 - ▶ Το υλικό του μαθήματος γινόταν εύκολα κατανοητό

► Η διαδικασία εγγραφής στο πρόγραμμα ήταν ομαλή.

20. Έχετε προτάσεις/σχόλια που θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να κάνουμε το πρόγραμμα καλύτερο;

Πηγή: Bhat, A. Top 21 Program Satisfaction Survey Questions for Questionnaires, <https://www.questionpro.com/blog/program-satisfaction-survey-questions/>. Πρόσβαση 2 September 2019

Παράρτημα 2

Ερωτήσεις Αξιολόγησης Εκπαιδευτή

1. Αναλογιζόμενοι τη συνολική σας εμπειρία με το πρόγραμμα, πόσο ικανοποιημένοι είστε με τη γενική επίδοση του εκπαιδευτή;
 - ο Πολύ δυσαρεστημένοι
 - ο Δυσαρεστημένοι
 - ο Ουδέτεροι
 - ο Ικανοποιημένοι
 - ο Πολύ ικανοποιημένοι
2. Πως θα περιγράφατε το βαθμό προετοιμασίας του εκπαιδευτή;
 - ο Πολύ κακό
 - ο Κακό
 - ο Μέτριο
 - ο Καλό
 - ο Πολύ καλό
3. Πόσο ικανοποιημένοι είστε με την ποιότητα του υλικού που χρησιμοποιήθηκε κατά την εκπαίδευση;
 - ο Πολύ δυσαρεστημένοι
 - ο Δυσαρεστημένοι

- Ουδέτεροι
 - Ικανοποιημένοι
 - Πολύ ικανοποιημένοι
4. Σε κλίμακα από 1 έως 5, πόσο θεωρείται ότι σας ενθαρρύνουν να συμμετέχετε στο μάθημα;
5. Σε κλίμακα από 1 έως 5, πως διαχειρίστηκε ο εκπαιδευτής τις δυσκολίες που προέκυψαν από τις γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές των εκπαιδευόμενων;
6. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις γνώσεις του εκπαιδευτή πάνω στο αντικείμενο που δίδαξε;
- Πολύ δυσαρεστημένοι
 - Δυσαρεστημένοι
 - Ουδέτεροι
 - Ικανοποιημένοι
 - Πολύ ικανοποιημένοι
7. Πόσο ικανοποιημένοι είστε με το χρόνο που αφιέρωσε ο εκπαιδευτής για να απαντήσει σε ερωτήσεις;
- Πολύ δυσαρεστημένοι
 - Δυσαρεστημένοι
 - Ουδέτεροι
 - Ικανοποιημένοι
 - Πολύ ικανοποιημένοι
8. Πόσο ικανοποιημένοι είστε με την υποστήριξη που είχατε από τον εκπαιδευτή;
- Πολύ δυσαρεστημένοι
 - Δυσαρεστημένοι
 - Ουδέτεροι
 - Ικανοποιημένοι
 - Πολύ ικανοποιημένοι

Η εργαλειοθήκη αναπτύχθηκε για να συμπληρώσει τον Οδηγό για την Εκπαίδευση Μεταναστών-Εθελοντών. Χωρίζεται σε τρία διαφορετικά μέρη: δραστηριότητες για πριν την εκπαίδευση, δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, καθώς και μεθόδους αξιολόγησης για μετά την εκπαίδευση. Στο μέρος που αναφέρεται σε δραστηριότητες πριν την εκπαίδευση, περιλαμβάνονται συγκεκριμένα εργαλεία ανάλυσης αναγκών, αποδοτικοί τρόποι αντιμετώπισης των γλωσσικών εμποδίων σε πολυπολιτισμικές αίθουσες, όπως επίσης και συμβουλές για τη διαρρύθμιση και τους κανόνες εντός της αίθουσας. Στο μέρος για τις δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης περιλαμβάνεται υλικό για εισαγωγικές και “icebreaker” ασκήσεις, καθώς και εκπαιδευτικές μέθοδοι και εργαλεία που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτές να υλοποιήσουν την εκπαίδευση όσο καλύτερα γίνεται. Για μετά την εκπαίδευση, εκτός από το πλάνο και τα εργαλεία αξιολόγησης, περιλαμβάνονται δύο παραρτήματα με ερωτήσεις αξιολόγησης.

WEBSITE

www.vai-project.eu

MAIL

info@vai-project.eu

FACEBOOK | TWITTER | INSTAGRAM

VAI – Volunteering Among Immigrants

Design: Alena Klinger | www.alenak.de

This project was funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund. Responsibility for the information and views set out in this publication lies entirely with the authors.

